

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA UPRAW ROLNYCH „BEZPIECZNE UPRAWY”

Rodzaj informacji	Jednostka redakcyjna
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 2 ust. 1 pkt 22-31 § 4 ust. 1-3 § 6 ust. 1 § 13 § 14 § 15 ust. 1-3 § 16
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności Towarzystwa uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 2 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 20 § 4 ust. 4-7 § 5 ust. 7-8 § 6 ust. 3-6 § 13 ust. 3 § 15 ust. 4-12 § 17

Postanowienia ogólne

§ 1

- Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia Upraw Rolnych „Bezpieczne Uprawy”, zwane dalej **OWU**, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez AGRO Ubezpieczenia – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, zwane dalej **Towarzystwem**, z producentami rolnymi, zwanymi dalej **Ubezpieczającymi**.
- Niniejsze OWU stosuje się do dobrowolnych i obowiązkowych umów ubezpieczenia upraw rolnych objętych dopłatami, zawieranych na podstawie Ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.
- W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU, o ile nie pozostają one w sprzeczności z obowiązującymi przepisami prawa. Wprowadzenie do umowy

ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Definicje

§ 2

- Przez użyte w niniejszych OWU definicje rozumie się:
  - franszyza integralna** – wyłączenie odpowiedzialności za szkody nieprzekraczające ustalonego w umowie ubezpieczenia procentu szkody w plonie głównym powstałe w danej uprawie na polu lub jego części;
  - franszyza redukcyjna** – ustalona w umowie ubezpieczenia procentowo w stosunku do sumy ubezpieczenia kwota, o którą pomniejszone jest odszkodowanie;
  - gospodarstwo rolne** – obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych o łącznej powierzchni

przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, a także obszar takich gruntów, niezależnie od powierzchni, jeżeli jest prowadzona na nim produkcja rolna stanowiąca dział specjalny produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych;

- 4) **okres karencji** – liczony od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia okres 14 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia, w czasie którego zajście zdarzenia przewidzianego w umowie ubezpieczenia nie powoduje odpowiedzialności Towarzystwa;
- 5) **okres ubezpieczenia** – czas obowiązywania umowy ubezpieczenia, w którym następuje rozpoczęcie i zakończenie okresu ochrony na warunkach określonych w OWU;
- 6) **pole** – wchodzący w skład gospodarstwa rolnego zwarty obszar gruntu rolnego, na którym jest prowadzona jedna uprawa;
- 7) **poletko kontrolne** – pas uprawy rolnej o szerokości co najmniej 4 m dla upraw rzepaku i bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych) oraz 2 m dla pozostałych upraw, przebiegający przez całą długość pola w środkowej jego części. W przypadku owoców drzew i krzewów owocowych, plantacji jagodowych oraz chmielu pas uwzględnia minimum jeden rząd drzew (krzewów) przez środek sadu, kwatery lub pola;
- 8) **wszystkie ryzyka pogodowe** – wszystkie nagłe i niespodziewane czynniki pogodowe, działające bezpośrednio na rośliny i powodujące utratę ubezpieczonego plonu, które nie zostały zdefiniowane w Ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich;
- 9) **plon główny** – części użytkowe roślin uprawnych z danego pola, stanowiące przedmiot umowy ubezpieczenia;
- 10) **pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;
- 11) **producent rolny** – podmiot określony w Ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.
- 12) **rolnik** – osoba bądź grupa osób określona w Ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich;
- 13) **szkoda** – strata majątkowa, polegająca na uszkodzeniu lub utracie ubezpieczonego plonu, powstała w wyniku zdarzenia ubezpieczeniowego zaistniałego w okresie ochrony ubezpieczeniowej;
- 14) **szkoda całkowita** – szkoda powstała wskutek zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową polegająca na całkowitej utracie plonu głównego lub zniszczeniu uprawy w stopniu kwalifikującym ją do likwidacji, w tym do zaorania; w przypadku nasadzeń drzew i krzewów owocowych zniszczenie roślin w stopniu uniemożliwiającym uzyskanie plonu ekonomicznie uzasadnionego, w przypadku nasadzeń tytoniu zniszczenie co najmniej 80% roślin;
- 15) **szkoda częściowa** – szkoda niebędąca szkodą całkowitą;
- 16) **szkoda wtórna** – kolejna szkoda, która powstała w tej samej uprawie w czasie jednego sezonu wegetacyjnego tego samego okresu ubezpieczenia;
- 17) **suma ubezpieczenia** – kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa za szkody powstałe w okresie ubezpieczenia określana dla uprawy;
- 18) **transport plonów** – przewożenie za pomocą środków transportowych plonów rolnych z ubezpieczonego pola do miejsca ich składowania lub zbycia;
- 19) **Ubezpieczający/Ubezpieczony** – producent rolny będący posiadaczem upraw rolnych objętych ubezpieczeniem;
- 20) **udział własny** – określona część szkody wyrażona w procentach, o którą Towarzystwo zmniejsza odszkodowanie;
- 21) **zdarzenie ubezpieczeniowe** – uszkodzenie uprawy rolnej na skutek wystąpienia ryzyka objętego ochroną w ramach umowy ubezpieczenia;
- 22) **powódź** – szkody powstałe wskutek:
  - a) zalania terenów w następstwie podniesienia się poziomu wód płynących lub stojących,
  - b) zalania terenów wskutek deszczu nawalnego,

- c) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i podgórskich;
- 23) **grad** – szkody powstałe wskutek opadu atmosferycznego składającego się z bryłek lodu;
- 24) **suszę** – szkody spowodowane wystąpieniem, w dowolnym sześciodekadowym okresie od 21 marca do 30 września, spadku klimatycznego bilansu wodnego poniżej wartości określonej dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb;
- 25) **ujemne skutki przezimowania** – szkody spowodowane wymarzeniem, wymoknięciem, wyprzieniem, wysmaleniem lub wysadzeniem roślin w okresie od 1 grudnia do 30 kwietnia polegające na całkowitym lub częściowym zniszczeniu roślin lub całkowitej utracie plonu lub jego części;
- 26) **przymrozki wiosenne** – szkody spowodowane przez obniżenie się temperatury poniżej 0°C w okresie od 15 kwietnia do 30 czerwca polegające na całkowitym lub częściowym zniszczeniu roślin lub całkowitej utracie plonu lub jego części;
- 27) **huragan** – szkody powstałe w wyniku działania wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, którego działanie wyrządza masowe szkody; pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu;
- 28) **deszcz nawalny** – oznaczają szkody powstałe wskutek deszczu o współczynniku wydajności o wartości co najmniej 4; w przypadku braku możliwości ustalenia tego współczynnika bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania, świadczące wyraźnie o działaniach deszczu nawalnego;
- 29) **piorun** – oznaczają szkody będące następstwem wyładowania atmosferycznego pozostawiającego bezsporne ślady tego zdarzenia;
- 30) **obsuniecie się ziemi** – oznaczają szkody spowodowane przez zapadanie się ziemi oraz osuwanie się ziemi, z tym że za szkody spowodowane przez:
  - a) **zapadanie się ziemi** – uważa się szkody powstałe wskutek obniżenia się terenu z powodu zawalenia się podziemnych wolnych przestrzeni w gruncie,
  - b) **osuwanie się ziemi** – uważa się szkody powstałe wskutek ruchów ziemi na stokach;
- 31) **lawinę** – oznaczają szkody powstałe wskutek gwałtownego zsuwania się lub staczania ze zboczy górskich lub podgórskich mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota.

Przedmiot ubezpieczenia

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia są uprawy, o których mowa w art. 3. ust. 1 pkt 1) Ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.
2. Towarzystwo może przyjąć do ubezpieczenia niedotowanego inny rodzaj upraw polowych niż określone w ust. 1.
3. Umowa ubezpieczenia obejmuje uprawy roślin, o których mowa w ust. 1. i 2., uprawianych w plonie głównym, przy czym za plon główny uznaje się w przypadku:
  - 1) buraków cukrowych – korzenie buraka;
  - 2) kukurydzy przeznaczonej na paszę – kolby i nadziemne części rośliny;
  - 3) zbóż, gryki, rzepaku i rzepiku, soi, słonecznika, facelii, lnu, konopi włóknistych, kukurydzy przeznaczonej na ziarno oraz gorczycy – ziarna lub nasiona;
  - 4) ziemniaków – bulwy;
  - 5) warzyw gruntowych – części warzyw gruntowych przeznaczone do konsumpcji;
  - 6) drzew i krzewów owocowych oraz truskawek – owoce lub nasadzenia;
  - 7) chmielu – szyszki;
  - 8) tytoniu – liście;
  - 9) bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych) oraz bobowatych drobnonasiennych - nasiona;
  - 10) roślin zielarskich – części użytkowane gospodarczo.
4. W przypadku ubezpieczenia innego rodzaju upraw polowych niż określone w ust. 1. plon główny ustalany jest przez strony indywidualnie.

Zakres ubezpieczenia

§ 4

1. Umowa ubezpieczenia obowiązkowego może zostać zawarta dla upraw, o których mowa w § 3 ust. 1., znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w miejscu wskazanym w umowie ubezpieczenia, od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru – od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez: powódź, grad, suszę, ujemne skutki przemierznięcia lub przemrozki wiosenne.
2. Umowa ubezpieczenia dobrowolnego może zostać zawarta dla upraw, o których mowa w § 3 ust. 1., znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w miejscu wskazanym w umowie ubezpieczenia, od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru – dla wybranych przez Ubezpieczającego ryzyk wymienionych w niniejszych OWU.
3. Na wniosek Ubezpieczającego oraz pod warunkiem zapłaty dodatkowej składki ubezpieczenie, może zostać rozszerzone o ryzyko szkód spowodowanych przez pożar, wszystkie ryzyka pogodowe oraz transport plonów rolnych.
4. W umowie ubezpieczenia upraw rolnych, z wyłączeniem ryzyka suszy, ma zastosowanie udział własny Ubezpieczającego wynoszący 10% wysokości szkody. Udział własny ma zastosowanie również w przypadku rozszerzenia umowy o ryzyko pożaru, wszystkie ryzyka pogodowe oraz transport plonów rolnych. Za opłatą dodatkowej składki istnieje możliwość zniesienia udziału własnego.
5. Towarzystwo odpowiada za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową, jeżeli szkody spowodowane przez huragan, powódź, grad, ujemne skutki przemierznięcia, przemrozki wiosenne, deszcz nawalny, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, wszystkie ryzyka pogodowe, w plonie głównym wyniosą co najmniej 10% dla danej uprawy, a szkody spowodowane przez suszę wyniosą co najmniej 25% (franszyza integralna).
6. Określona powyżej franszyza integralna może zostać obniżona na wniosek ubezpieczającego za zapłatą dodatkowej składki, z wyłączeniem ryzyka suszy.
7. Odszkodowanie za szkody spowodowane przez suszę jest pomniejszane o franszyzę redukcyjną w wysokości 20%, 25% albo 30% sumy ubezpieczenia w zależności od wysokości pomniejszenia wskazanej w umowie ubezpieczenia.

Suma ubezpieczenia

§ 5

1. Sumy ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w uzgodnieniu z Towarzystwem odrębnie dla każdej uprawy objętej ochroną na danym polu.
2. Podstawę ustalenia sumy ubezpieczenia, z uwzględnieniem ust. 4, stanowią:
  - 1) powierzchnia pól, na których uprawa została zgłoszona do ubezpieczenia, ustalana na podstawie kopii aktualnego wniosku o przyznanie płatności do gruntów rolnych lub płatności cukrowych, a jeżeli nie został on przedstawiony Towarzystwu – na podstawie innych dokumentów, a w przypadku ich braku – na podstawie oświadczenia Ubezpieczającego;
  - 2) plon uzyskiwany w danym gospodarstwie, nie wyższy od określonego w umowie kontraktacji w przypadku upraw będących przedmiotem kontraktacji, a w przypadku jej niezawarcia – nie wyższy od przeciętnego z trzech ostatnich lat obliczonego na podstawie danych księgowych gospodarstwa, a gdy to nie jest możliwe – ustalony na podstawie średniej dla gminy, a w przypadku braku danych – średniej dla powiatu, a w przypadku braku danych – średniej dla województwa właściwego dla miejsca położenia ubezpieczonych upraw;
  - 3) jednostkowa cena rynkowa plonu głównego występująca na terenie, ustalona na podstawie średniej dla gminy, a w przypadku braku danych – średniej dla powiatu, a w przypadku braku danych – średniej dla województwa właściwego dla miejsca położenia ubezpieczonych upraw, w czasie zbioru poprzedzającego okres ubezpieczenia;
  - 4) cena brutto wynikająca z umowy kontraktacji w przypadku plonu będącego przedmiotem kontraktacji;
  - 5) udokumentowana wartość sadzonek drzew, krzewów owocowych, truskawek lub średnia ich wartość, ustalona na podstawie średniej

dla gminy, a w przypadku braku danych – średniej dla powiatu, a w przypadku braku danych – średniej dla województwa właściwego dla miejsca położenia ubezpieczonych upraw w czasie zawierania ubezpieczenia.

3. Sumę ubezpieczenia upraw:
  - 1) plonujących kilkakrotnie w ciągu roku stanowi wartość plonu całorocznego tych upraw;
  - 2) wysiewanych kilkakrotnie w ciągu roku na to samo miejsce i zbieranych kilka razy w ciągu roku stanowi łączna wartość plonu całorocznego tych upraw (np. rzodkiewka).
4. Dla każdego kolejnego zasiewu lub wysadzenia rozsady po całkowitym zniszczeniu roślin lub nasadzeń na ubezpieczonym polu powstaje konieczność zawarcia nowej umowy z odrębną sumą ubezpieczenia.
5. Deklarowane przez Ubezpieczającego sumy ubezpieczenia przeliczone na 1 ha upraw nie mogą przekroczyć maksymalnych sum ubezpieczenia określonych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw rolnictwa.
6. Suma ubezpieczenia transportu plonów rolnych ustalana jest do wysokości nie wyższej niż suma ubezpieczenia danej uprawy określona w polisie.
7. Każdorazowa wypłata odszkodowania pomniejsza kwotę pozostającą do wypłaty wynikającą z sumy ubezpieczenia.
8. Każdorazowa wypłata odszkodowania pomniejsza kwotę wynikającą z sumy ubezpieczenia. W razie wypłaty odszkodowania kolejne pomniejszenie jest dokonywane od kwoty, która pozostała wskutek uprzednich wypłat odszkodowania.
9. Ustalona w umowie ubezpieczenia i potwierdzona w dokumentacji ubezpieczenia suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa.

Początek i koniec odpowiedzialności Towarzystwa

§ 6

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, z zastrzeżeniem ust. 3–6, odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia zapłacenia składki lub jej pierwszej raty.
2. Umowa ubezpieczenia zawierana jest na okres wskazany w umowie ubezpieczenia, nie dłuższy jednak niż 12 miesięcy.
3. Towarzystwo odpowiada za szkody powstałe w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem że:
  - 1) w przypadku szkód będących następstwem ujemnych skutków przemierznięcia Towarzystwo odpowiada za szkody powstałe od dnia 1 grudnia;
  - 2) w przypadku szkód spowodowanych suszą Towarzystwo odpowiada za szkody powstałe od dnia 21 marca;
  - 3) w przypadku szkód spowodowanych przemrozkami wiosennymi Towarzystwo odpowiada za szkody powstałe od dnia 15 kwietnia.
4. W przypadku ubezpieczenia upraw rolnych od ryzyka szkód spowodowanych przez: powódź, suszę, grad, przemrozki wiosenne, huragan, deszcz nawalny, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, pożar oraz wszystkie ryzyka pogodowe odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się po upływie okresu karencji.
5. W przypadku obowiązkowego ubezpieczenia upraw rolnych od ryzyka szkód spowodowanych przez ujemne skutki przemierznięcia umowa ubezpieczenia obowiązkowego powinna być zawarta nie później niż do dnia 1 grudnia.
6. Odpowiedzialność Towarzystwa za szkody w poszczególnych uprawach rolnych objętych ubezpieczeniem kończy się:
  - 1) z dniem 30 kwietnia – w przypadku szkód będących następstwem ujemnych skutków przemierznięcia;
  - 2) z dniem 30 czerwca – w przypadku szkód będących następstwem przemrozków wiosennych;
  - 3) z dniem 30 września – w przypadku szkód spowodowanych przez suszę;
  - 4) z dniem 31 sierpnia dla owoców wiśni, czereśni i moreli;
  - 5) z dniem 31 sierpnia dla rzepaku i rzepiku;
  - 6) z dniem 15 września dla zbóż, w tym gryki;
  - 7) z dniem 30 września dla chmielu i tytoniu;

- 8) z dniem 31 października dla ziemniaków, cebuli, bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), owoców drzew i krzewów owocowych z wyłączeniem owoców wiśni, czereśni, moreli i jabłoni;
- 9) z dniem 15 listopada dla kukurydzy;
- 10) z dniem 30 listopada dla owoców jabłoni, buraków cukrowych, warzyw gruntowych z wyłączeniem cebuli;
- 11) z upływem 90 dni od wysadzenia roślin lub wysiewu nasion – dla warzyw gruntowych uprawianych na zbiór pęczkowy, nie później jednak niż z chwilą zbioru lub rozwiązania umowy ubezpieczenia;
- 12) dla pozostałych upraw z chwilą zbioru uprawy.

Zawarcie umowy

§ 7

1. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta przy jednoczesnej obecności obu stron umowy lub przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość.
2. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość umową ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą opłacenia składki przez Ubezpieczającego.
3. Umowy dotowanych ubezpieczeń upraw rolnych Towarzystwo zawiera na wniosek Ubezpieczającego do wyczerpania w danym roku limitu dopłat. Wysokość tych dopłat określona jest w umowach w sprawie dopłat, o których mowa w art. 9 ust. 1 Ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.
4. Rolnik, który uzyskał płatności bezpośrednie w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia obowiązkowego upraw, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1) Ustawy z dnia 7 lipca 2005 r., od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez powódź, suszę, grad, ujemne skutki przezimowania lub przymrozki wiosenne.
5. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz w trakcie trwania ochrony ubezpieczeniowej Ubezpieczający ma obowiązek na żądanie Towarzystwa umożliwić przeprowadzenie lustracji upraw wymienionych we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia.

§ 8

W przypadku gdy po zawarciu przez producenta rolnego umowy ubezpieczenia posiadanie gospodarstwa rolnego przeszło na innego producenta rolnego, prawa i obowiązki producenta rolnego wynikające z umowy ubezpieczenia przechodzą na tego producenta rolnego. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że producent rolny obejmujący gospodarstwo rolne w posiadanie wypowie ją przed upływem 30 dni od dnia objęcia gospodarstwa rolnego w posiadanie. W przypadku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia rozwiązuje się ona z upływem 30 dni następujących po dniu objęcia gospodarstwa rolnego w posiadanie.

§ 9

1. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:
  - 1) w przypadku wypowiedzenia, o którym mowa w § 8;
  - 2) z upływem okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia;
  - 3) w przypadku wypowiedzenia umowy na podstawie § 9 ust. 7;
  - 4) w przypadku wypowiedzenia umowy na podstawie § 12 ust. 3;
  - 5) z chwilą odstąpienia od umowy.
2. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem przewidzianego w umowie okresu, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
3. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
4. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość Ubezpieczający będący konsumentem ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia, składając oświadczenie na piśmie w terminie 30 dni od poinformowania go o zawarciu umowy

ubebezpieczenia lub od dnia potwierdzenia informacji, o którym mowa w art. 39 ust. 3 w zw. z ust. 1 ustawy o prawach konsumenta, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane.

5. W przypadku gdy Towarzystwo ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostały zapłacone w terminie określonym w umowie, Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność.
6. W razie opłacania składki w ratach niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki może powodować ustanie odpowiedzialności Towarzystwa tylko wtedy, gdy Towarzystwo po upływie terminu zapłaty składki wezwało Ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności. W przypadku braku takiego wezwania ze strony Towarzystwa umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu wraz z końcem okresu, na jaki ją zawarto.
7. W przypadku ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa zajścia wypadku ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W przypadku zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

Składka ubezpieczeniowa

§ 10

1. Składkę za ubezpieczenie upraw rolnych oblicza się według stawek taryfowych obowiązujących w dniu zawarcia umowy.
2. Wysokość składki ustala się w zależności od:
  - 1) wysokości sumy ubezpieczenia ustalonej zgodnie z zasadami określonymi w § 5;
  - 2) rodzaju uprawy i jej odmiany stanowiącej przedmiot ubezpieczenia;
  - 3) klasy użytków rolnych, na których ma być prowadzona uprawa;
  - 4) miejsca położenia upraw;
  - 5) stawek określonych w taryfie, wyrażonych w procentach sumy ubezpieczenia za poszczególne ryzyka lub pakiety ryzyk;
  - 6) przebiegu ubezpieczenia w okresie ostatnich 3 lat;
  - 7) indywidualnej oceny ryzyka np. w związku z wykonaną lustracją uprawy.
3. Ubezpieczający opłaca składkę pomniejszoną o kwotę dopłaty wypłacanej przez ministra właściwego do spraw rolnictwa. Ubezpieczenie, o którym mowa w § 4 ust. 3, nie jest objęte dopłatami – składka z tytułu rozszerzenia odpowiedzialności Towarzystwa za ryzyko pożaru, wszystkie ryzyka pogodowe, transport plonów rolnych ustalana jest odrębnie i opłacana w całości przez Ubezpieczającego.
4. Wysokość dopłaty do składek jest określana corocznie w rozporządzeniu Rady Ministrów.
5. W przypadku gdy uprawa rolna, jest prowadzona na działce ewidencyjnej, na której występują użytki rolne różnych klas, przy ustalaniu stawek taryfowych ubezpieczenia Towarzystwo uwzględnia klasę tych użytków rolnych, których powierzchnia jest największa, zgodnie z oświadczeniem złożonym przez producenta rolnego w tym zakresie.
6. Na wniosek Ubezpieczającego płatność składki z umowy ubezpieczenia może być rozłożona na raty.
7. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, jeżeli wypłacane odszkodowanie powoduje wyczerpanie sumy ubezpieczenia, rata składki ubezpieczeniowej, której termin płatności przypada po dniu wypłaty odszkodowania, staje się natychmiast wymagalna i płatna w dniu wypłaty odszkodowania.
8. Po indywidualnej ocenie ryzyka Towarzystwo może ustalić stawki taryfowe za ubezpieczenie upraw rolnych w wysokości innej, niż określono w Taryfie stawek obowiązującej w dniu zawarcia umowy.

Prawa i obowiązki stron umowy ubezpieczenia

§ 11

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości Towarzystwa wszystkie znane sobie okoliczności, o które Towarzystwo pytało

w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez Towarzystwo umowy ubezpieczenia, mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest zgłaszać zmiany okoliczności wymienionych w ustępie poprzedzającym.
3. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem obowiązków wymienionych w § 11 ust. 1 i 2 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 12

1. Ubezpieczający zobowiązany jest dokonać zasiewu (wysadzenia) roślin i zbioru plonów w terminach agrotechnicznych właściwych dla danej uprawy oraz wykonywać zabiegi uprawowe i ochronne.
2. Ubezpieczający jest zobowiązany umożliwić Towarzystwu sprawdzenie w każdym czasie ilościowego i jakościowego stanu oraz wartości ubezpieczonych upraw, a po powstaniu szkody podać do wiadomości Towarzystwa wszystkie znane okoliczności pozwalające ustalić rozmiar szkody.
3. Jeżeli Towarzystwo dokonało sprawdzenia stanu ubezpieczonych upraw przy zawarciu umowy, uniemożliwienie Towarzystwu dokonania sprawdzenia stanu ubezpieczonych upraw w okresie karencji stanowi ważny powód wypowiedzenia umowy w rozumieniu art. 812 § 5 Kodeksu cywilnego. W takim przypadku Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

§ 13

1. Ubezpieczający ma obowiązek zawiadomienia Towarzystwa o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym w terminie 3 dni roboczych od jego zajścia lub uzyskania informacji o jego zajściu.
2. W celu przyspieszenia ustalenia okoliczności i skutków wypadku zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1., powinno zawierać:
  - 1) imię i nazwisko Ubezpieczającego;
  - 2) adres zamieszkania oraz numer telefonu, faksu lub adres poczty elektronicznej;
  - 3) datę, przyczynę i miejsce zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 4) wykaz zawierający nazwę uszkodzonej rośliny, powierzchnię uprawy, nazwę lub numer pola, nazwę miejscowości, w której położona jest zniszczona uprawa;
  - 5) informację o zamiarze przystąpienia do zbioru plonu lub wykonania zabiegów agrotechnicznych związanych z zastosowaniem uprawy zamiennej bądź dokonania zabiegów agrotechnicznych zabezpieczających przed powiększeniem szkody;
  - 6) szacunkową wartość powstałej szkody.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1., Towarzystwo może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku. Skutki braku zawiadomienia Towarzystwa o wypadku nie następują, jeżeli Towarzystwo w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymało wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

Obowiązki Ubezpieczonego w przypadku powstania szkody

§ 14

1. Ubezpieczający nie może dokonywać zmian w miejscu szkody do czasu dokonania oględzin przez przedstawiciela Towarzystwa, który jest obowiązany do dokonania oględzin w ciągu 14 dni od otrzymania zgłoszenia, chyba że zmiana była niezbędna ze względów gospodarczych lub zabezpieczała szkodę przed jej powiększeniem.
2. Postanowien ust. 1 w zakresie dotyczącym obowiązku dokonania oględzin w ciągu 14 dni od dnia otrzymania zgłoszenia nie stosuje się, jeżeli dokonanie oględzin w tym terminie jest niemożliwe z przyczyn

niezależnych od Towarzystwa. Towarzystwo dokonuje oględzin niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni, po ustąpieniu tych przyczyn.

3. Jeżeli Ubezpieczający zamierza dokonać zbioru ubezpieczonej, dotkniętej szkodą uprawy lub wykonać zabiegi agrotechniczne związane z zastosowaniem uprawy zastępczej, zobowiązany jest poinformować Towarzystwo o planowanym zbiorze uprawy lub zamiarze wykonania zabiegów agrotechnicznych przed dokonaniem tych zmian i uzyskać wyrażoną w formie pisemnej lub z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej zgodę Towarzystwa na zmianę stanu uprawy rolnej oraz pozostawić poletko kontrolne, tzn. pas niezebranych plonów w środkowej części pola, o szerokości nie mniejszej niż 4 m dla rzepaku i bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych) oraz 2 m dla pozostałych upraw, przebiegający przez całą długość pola. W przypadku owoców drzew i krzewów owocowych, plantacji jagodowych oraz chmielu należy w środkowej części plantacji pozostawić minimum jeden rząd drzew (krzewów).
4. Poletko kontrolne Ubezpieczający powinien pozostawić w stanie niezmiennym do czasu ustalenia przez Towarzystwo wysokości szkody, ale nie dłużej niż przez 14 dni od daty otrzymania przez Towarzystwo zawiadomienia o szkodzie.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania

§ 15

1. Ustalenia wysokości szkody w ubezpieczonych uprawach rolnych dokonuje przedstawiciel Towarzystwa w obecności Ubezpieczającego lub osoby przez niego upoważnionej. Nieobecność Ubezpieczającego lub osoby przez niego upoważnionej zawiadomionego o terminie oględzin nie wstrzymuje ustalenia wysokości szkody.
2. Wysokość szkody ustala się oddzielnie na każdym polu.
3. Symptomami szkód w ubezpieczonych ryzykach w szczególności są:
  - a) grad: złamanie, ścięcie, wgniecenie, wybicia, ślady po uderzeniach (ocętkowanie), rozcięcia, przecięcia części lub całych roślin i ich obtłuczenia;
  - b) ujemne skutki przezimowania: brunatnienie i gnienie roślin, oderwanie części nadziemnej od korzenia, ubytki blaszki liściowej i masy korzenia oraz rozsądzenie tkanek rośliny wskutek zmiany turgoru wywołanej ujemnymi temperaturami;
  - c) działanie ujemnych temperatur, w tym przymrozki wiosenne: rozerwania błon komórkowych wskutek zamarzania soku komórkowego w tkankach rośliny, doprowadzające do zamierania całej rośliny lub jej części oraz części generatywnych roślin;
  - d) powódź: wygnicie, żółknięcie, zamulenie, wypłukanie z podłoża, wyrwanie roślin lub części roślin, zastoiska wodne;
  - e) susza: nieodwracalna utrata turgoru w komórkach roślin (wiednięcie), wysychanie i obumieranie całych roślin lub ich części generatywnych oraz przyspieszone dojrzewanie, powodujące ubytek masy plonu głównego;
  - f) huragan: wyrwanie roślin z naturalnego podłoża, złamanie (w tym wyleganie), naderwanie, oderwanie, pęknięcie, erozja wietrzna powodująca przeniesienie wierzchniej warstwy gleby, której działanie powoduje uszkodzenie roślin;
  - g) deszcz nawalny: zamulenie, złamanie, pęknięcia, wybicia, naderwania, oderwania roślin lub ich części, zaskorupienie gleby uniemożliwiające wschody roślin, erozja wodna powodująca wyrwanie lub wypłukanie roślin lub nasion z gleby, zastoiska wodne;
  - h) piorun: spalenie roślin lub osmolenie sadzą lub dymem;
    - i) lawina lub obsunięcie się ziemi: ścięcie, złamanie, popękanie, wyrwanie z podłoża, zamulenie, zasypanie materią organiczną lub mineralną roślin uniemożliwiające lub ograniczające ich plonowanie;
    - j) wszystkie ryzyka pogodowe: uszkodzenia części naziemnych i podziemnych roślin będące skutkiem działania niekorzystnych warunków atmosferycznych bezpośrednio na ubezpieczone rośliny;
    - k) transport plonów rolnych – utrata lub zniszczenie części albo całości transportowanego plonu ubezpieczonej uprawy zebranej z pola.
4. Za podstawę do obliczenia wysokości szkody przyjmuje się:
  - 1) rzeczywistą powierzchnię pola lub jego części, na której uprawa została uszkodzona lub zniszczona (ustaloną w wyniku pomiaru, na podstawie wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich do

- gruntów rolnych lub innej dokumentacji gospodarstwa), nie większą jednak od powierzchni podanej we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia;
- 2) ustalony podczas wykonanej analizy fizycznych uszkodzeń roślin i określony w procentach stopień utraty plonu, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4 lub 5;
  - 3) wydajność lub wartość plonu z 1 ha podaną we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub rzeczywistą, określoną przez przedstawiciela Towarzystwa w obecności właściciela upraw lub osoby przez niego upoważnionej, nie wyższą jednak niż podana we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia; w przypadku ustalenia, że wydajność lub wartość plonu jest niższa o co najmniej 20% od wartości określonej we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, ustala się rzeczywistą wydajność lub wartość plonu;
  - 4) cenę jednostkową plonu podaną w umowie ubezpieczenia;
  - 5) liczbę zniszczonych drzew lub krzewów oraz wartość jednostkową sadzonek przyjętą do ubezpieczenia.
5. W przypadku powstania szkody ustalenie stopnia utraty wartości plonu następuje na podstawie norm do szacowania wysokości szkód w uprawach rolnych i uzależnione jest od:
    - 1) okresu, w którym powstała szkoda;
    - 2) rodzaju uszkodzonej uprawy;
    - 3) fazy rozwoju roślin, w jakiej znajdowały się uprawy w dniu szkody.
  6. Oględzin dokonuje upoważniony przedstawiciel Towarzystwa. Procent fizycznych uszkodzeń roślin ustalany podczas oględzin, nie jest tożsamy z procentem utraty plonu głównego.
  7. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, ale nie wyższej niż suma ubezpieczenia, z uwzględnieniem udziału własnego lub franszyzy redukcyjnej, o których mowa w § 4 ust. 4-7.
  8. W przypadku wystąpienia szkody całkowitej przyjmuje się niższe wartości utraty plonu:
    - 1) dla roślin uprawnych (z wyjątkiem warzyw gruntowych i tytoniu), gdy szkoda całkowita powstała: przed dniem 15 kwietnia – 17% wartości plonu; od dnia 15 kwietnia do dnia 10 maja – 40% wartości plonu; od dnia 11 maja do dnia 31 maja – 60% wartości plonu; po dniu 31 maja – 90% wartości plonu;
    - 2) dla warzyw gruntowych, gdy szkoda całkowita powstała do dnia 31 maja, jak również po tym terminie, gdy szkoda całkowita powstanie w czasie 30 dni od wysadzenia roślin lub wysiewu nasion – 25% wartości plonu, po tym okresie – 90% wartości plonu;
    - 3) dla drzew i krzewów owocowych oraz truskawek (nasadzenia) – 100% wartości sadzonek drzew, krzewów owocowych oraz truskawek;
    - 4) dla owoców drzew i krzewów owocowych – 80% wartości plonu;
    - 5) dla owoców truskawek – 70% wartości plonu;
    - 6) dla tytoniu: gdy rośliny zostały zniszczone całkowicie przed terminem obowiązkowego zniszczenia rozsady – 100% wartości rozsady, po tym terminie przy całkowitej utracie plonu – 70% wartości plonu.
  9. Za część pola, która stanowi podstawę do obliczenia wysokości szkody wskazaną w § 15 ust. 4 pkt 1, uznaje się obszar pola, na którym powstała szkoda wskutek wystąpienia ubezpieczonego ryzyka, nie mniejszy niż: 0,1 ha – na polu o powierzchni do 10 ha; 0,5 ha – na polu o powierzchni od 10 ha do 20 ha; 1 ha – na polu o powierzchni 20 ha i więcej.
  10. W razie wystąpienia szkód wtórnych wysokość każdej następnej szkody ustala się z uwzględnieniem wysokości poprzednio ustalonych szkód (pomniejszeniem plonu deklarowanego o wcześniejsze straty w tym plonie).
  11. W ubezpieczeniu upraw wysiewanych, wysadzanych lub plonujących kilkakrotnie w ciągu roku do wyliczenia odszkodowania przyjmujemy plon upraw, który uległ szkodzie w jednym cyklu; a w przypadku roślin, których plony zbierane są sukcesywnie w miarę dojrzewania, do wyliczenia odszkodowania przyjmujemy wartość plonu zmniejszoną o ilość (wartość) plonu zebranego przed szkodą.
  12. W uprawach roślin ozimych, uszkodzonych przez skutki złego przezimowania, zakwalifikowanie szkody jako szkody całkowitej uzależnione jest od stwierdzenia na gruncie mniejszego od niższej określonego, minimalnego zagęszczenia roślin żywych:
    - 1) dla pszenicy ozimej 130 roślin na 1 m²;
    - 2) dla pszenżyta ozimego i jęczmienia ozimego 90 roślin na 1 m²;
    - 3) dla żyta ozimego 100 roślin na 1 m²;
    - 4) dla rzepaku i rzepiku ozimego 15 roślin na 1 m²;
    - 5) dla rzepaku ozimego wysiewanego punktowo 12 roślin na 1 m²;
    - 6) dla grochu ozimego 40 roślin na 1 m²;
    - 7) dla wyki ozimej 65 roślin na 1 m²;
    - 8) dla cebuli ozimej – 45 roślin na 1 m².
  13. W razie wystąpienia utraty lub zniszczenia części albo całości plonu w trakcie transportu wysokość odszkodowania ustalana jest na podstawie iloczynu ilości utraconego plonu oraz ceny jednostkowej ubezpieczonego plonu, jednak nie więcej niż suma ubezpieczenia zadeklarowana w polisie.

Wypłata odszkodowania

§ 16

1. Towarzystwo wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku.
2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Towarzystwo wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. Po otrzymaniu zgłoszenia roszczenia Towarzystwo podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania. Ponadto w terminie 7 dni od dnia otrzymania zgłoszenia informuje o tym Ubezpieczającego, jeżeli nie jest on osobą występującą z roszczeniem, pisemnie lub w inny sposób, na jaki osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
4. Jeżeli w terminach określonych w ust. 1 i 2 Towarzystwo nie wypłaci odszkodowania, zawiadamia na piśmie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niezaspokojenia roszczenia w całości lub w części.
5. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Towarzystwo informuje o tym pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz pouczając o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze postępowania sądowego.

Wyłączenia odpowiedzialności Towarzystwa

§ 17

1. Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie. W przypadku rażącego niedbalstwa odszkodowanie nie należy się, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.
2. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek złego przezimowania w uprawach, które nie osiągnęły odpowiedniej fazy rozwojowej przed zakończeniem jesiennej wegetacji oraz nie spełniały poniższych kryteriów:
  - 1) pszenica ozima – min. 250 roślin na 1 m²;
  - 2) żyto ozime – min. 200 roślin na 1 m²;
  - 3) pszenżyto ozime – min. 200 roślin na 1 m²;
  - 4) jęczmień ozimy – min. 200 roślin na 1 m²;
  - 5) rzepak ozimy i rzepik ozimy – min. 30 roślin na 1 m²;
  - 6) dla rzepaku ozimego wysiewanego punktowo min. 20 roślin na 1 m²;
  - 7) dla grochu ozimego 75 roślin na 1 m²;
  - 8) dla wyki ozimej 140 roślin na 1 m²;
  - 9) dla cebuli ozimej – min. 90 roślin na 1 m².
4. Towarzystwo nie odpowiada za szkody powstałe wskutek (co oznacza istnienie adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego):

- 1) chorób (nawet jeżeli wystąpienie zdarzenia przyczyniło się do rozprzestrzenienia chorób), szkodników, gryzoni lub zwierzyny łownej;
  - 2) zalania terenu, które nastąpiło z winy Ubezpieczającego wskutek wadliwego działania lub uszkodzenia urządzeń odwadniających, wodociągowych, zbiorników wodnych lub innych podobnych urządzeń;
  - 3) nieprzestrzegania terminów agrotechnicznych lub wadliwie wykonanych zabiegów agrotechnicznych;
  - 4) powodzi, powstałe w uprawach na gruntach położonych pomiędzy zbiornikiem lub ciekim wodnym, a wałem ochronnym;
  - 5) niedoborów wody, niespełniających definicji suszy;
  - 6) trzęsienia ziemi, erozji gleby, działań wojennych, aktów terroryzmu, zamieszek, rozruchów, akcji protestacyjnych lub działania energii jądrowej, promieniowania radioaktywnego lub innych skażeń;
5. Towarzystwo nie odpowiada za szkody w przedmiocie ubezpieczenia:
- 1) po dokonaniu zbioru plonów, chyba że zakres rozszerzono o transport plonów rolnych;
  - 2) powstałe wskutek działania procesów chemicznych lub fizycznych, które zachodzą wewnątrz transportowanego mienia, chyba że w ich następstwie powstał ogień;
  - 3) będące następstwem kradzieży, sprzeniewierzenia i przywłaszczenia transportowanego plonu;
  - 4) będące następstwem naturalnych ubytków wagi, miary i objętości mieszczących się w granicach obowiązujących lub zwyczajowo przyjętych norm;
  - 5) powstałe na skutek naturalnego opadania owoców drzew i krzewów owocowych lub braku zapylenia;
  - 6) będące następstwem naturalnych właściwości, w szczególności wysuszenia się, zawilgocenia, zepsucia się lub samozapalenia się plonów;
  - 7) będące następstwem niewłaściwego stanu technicznego środka transportu lub nieprzystosowanego do przewozu danego mienia;
  - 8) będące następstwem przekroczenia ładowności środka transportu lub nieprawidłowego rozmieszczenia;
  - 9) plonów transportowanych środkiem nieprzystosowanym do przewozu plonów rolnych;
  - 10) powstałe wskutek niewłaściwego załadunku, rozładunku i przewożenia plonów rolnych;
  - 11) powstałe wskutek niewłaściwego zabezpieczenia przewożonego plonu;
  - 12) z chwilą całkowitego zniszczenia danej uprawy na skutek innych zdarzeń niż wchodzące w zakres ubezpieczenia;
  - 13) powstałe w uprawach rolnych, jeżeli plon główny został zebrany bez zgody Towarzystwa przed przybyciem na miejsce szkody jego przedstawiciela i Ubezpieczony nie pozostawił poletka kontrolnego, bądź pozostawił poletko kontrolne niezgodne z definicją w niniejszym OWU, uniemożliwiające ustalenie przyczyny i rozmiaru szkody;
  - 14) powstałe w następstwie przyczyn innych niż objętych ochroną ubezpieczeniową w ramach zawartej umowy ubezpieczenia.
  - 15) powstałe w uprawach rolnych zastępczych, o ile nie zostały objęte ochroną ubezpieczeniową.
  - 16) będące następstwem szkód z lat ubiegłych.

Postępowanie reklamacyjne

§ 18

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, Uposażonemu, Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, Poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej przysługuje prawo do wniesienia reklamacji zawierającej zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Towarzystwo, w tym w szczególności w przedmiocie ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa, zasadności zgłoszonych roszczeń lub wysokości świadczenia.
2. Reklamacja może być złożona w każdej jednostce Towarzystwa obsługującej podmioty wskazane w ust. 1.
3. Reklamacja może być złożona:
  - a) w formie pisemnej – osobiście, w jednostce Towarzystwa obsługującej osoby wskazane w ust. 1., albo przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 Ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. –

Prawo pocztowe albo wysłana na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 Ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. poz. 2320), wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy;

- b) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce, o której mowa w pkt 1);
  - c) w formie elektronicznej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej na adres: poczt@agroubezpieczenia.pl;
  - d) poprzez stronę internetową: www.agroubezpieczenia.pl.
4. Towarzystwo udziela odpowiedzi na reklamację na piśmie. Odpowiedź Towarzystwa może zostać dostarczona pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek składającego reklamację.
  5. Towarzystwo udziela odpowiedzi na reklamację bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
  6. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 5, Towarzystwo w informacji przekazywanej składającemu reklamację:
    - a) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
    - b) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
    - c) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
  7. Składającemu reklamację będącemu osobą fizyczną przysługuje prawo złożenia wniosku o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego, w szczególności w przypadku nieuwzględnienia roszczeń osoby zgłaszającej reklamację w trybie rozpatrywania reklamacji oraz niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą osoby zgłaszającej reklamację w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
  8. Na wniosek składającego reklamację będącego osobą fizyczną spór z Towarzystwem może zostać poddany pozasądowemu postępowaniu w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego, przeprowadzonemu przez Rzecznika Finansowego (szczegółowe informacje w tym zakresie dostępne są na stronie internetowej Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl).
  9. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczonego, albo dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego.

Roszczenia regresowe

§ 19

Z dniem wypłaty odszkodowania przez Towarzystwo roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na Towarzystwo do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli Towarzystwo pokryło tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje, co do pozostałej części, pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami Towarzystwa.

Postanowienia końcowe

§ 20

1. Umowy zawierane na podstawie niniejszych OWU podlegają obowiązującemu prawu polskiemu. W zakresie nieuregulowanym w niniejszych OWU zastosowanie mają przepisy Kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz inne obowiązujące właściwe przepisy prawa.
2. AGRO TUW oświadcza, że jest dużym przedsiębiorcą w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i art. 108 Traktatu, ustawy Prawo Przedsiębiorców oraz ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.
3. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu Towarzystwa nr 76/2023 z dnia 18 sierpnia 2023 r. i mają zastosowanie do umów zawartych od dnia 4 września 2023 r.